

Зміст

1. Управління активами інституційних інвесторів та адміністрування НПФ.	
Загальні результати	2
2. Результати діяльності індустрії управління активами ICI	3
2.1. Кількість КУА та ICI	3
2.2. Регіональний розподіл КУА та ICI	5
2.3. Вартість активів та чистих активів ICI	6
2.4. Чистий притік/відтік капіталу у відкритих ICI	9
2.5. Інвестори ICI	12
2.6. Структура активів ICI	15
2.7. Доходність ICI та інших напрямків інвестування	19
3. Резюме	21

1. Управління активами інституційних інвесторів та адміністрування НПФ. Загальні результати

Кількість учасників ринку

Компанії з управління активами (КУА)

За 4-й квартал 2024 року загальна кількість КУА збільшилася на одну компанію, до **279**. За 2024 рік КУА поменшало на п'ять.

Адміністратори недержавних пенсійних фондів (АНПФ)

Кількість АНПФ за 4-й квартал 2024 року не змінилася: **15**. За весь рік вона зменшилася на один. Серед них, як і раніше, було п'ять компаній, які здійснювали винятково діяльність із адміністрування НПФ, решта – поєднували її з управлінням активами.

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

Упродовж 4-го кварталу 2024 року, за даними УАІБ, було **zareestrovano 38 нових ІСІ**. Із них 35 були венчурними фондами, у т. ч. 34 – КІФ.

Загальна кількість **сформованих ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів**, у жовтні-грудні 2024 року також продовжувала зростати: +37 фондів (+2.1%). На 31.12.2024 вона становила **1840**. За 2024 рік нормативу досягли понад 100 ІСІ.

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Кількість **НПФ в управлінні** станом на 31.12.2024, за даними УАІБ, зменшилася на три за квартал і за весь рік, до **49**. Серед них були 43 відкриті, два корпоративних та чотири професійних фонди. Активами НПФ на кінець 2024 року управляли ті ж 30 КУА.

В **адмініструванні** 14-ти АНПФ-членів УАІБ на кінець 2024 року перебували **50 НПФ**: 43 відкритих, три корпоративних і чотири професійних.

Страхові компанії (СК)

Кількість **страхових компаній, що передали свої активи в управління КУА**, у жовтні-грудні 2024 року не змінилася: одна КУА надавала такі послуги **одній** СК.

Активи в управлінні та ВЧА

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

Сукупні загальні активи діючих ІСІ, що перебували в управлінні КУА та досягли нормативів, на 31.12.2024 дорівнювали **666 441 млн грн** (+0.8% за квартал, +10.8% за весь 2024 рік).

Вартість чистих активів (ВЧА) усіх сформованих ІСІ у 4-му кварталі 2024 року уповільнила зростання до +1.9% і на кінець грудня сягнула **568 307 млн грн**. Із початку 2024 року сукупна ВЧА ІСІ додала 15.9%.

На зростання у секторі *венчурних* фондів, як і для усіх ІСІ в цілому, значною мірою знову вплинуло створення багатьох нових фондів у 4-му кварталі. Для *відкритих* ІСІ зміна чистого притоку капіталу на чистий відтік у цей період не завадила суттєвому приросту загальних і чистих активів, який став наслідком позитивної переоцінки портфельів фондів.

Рух капіталу у *відкритих* ІСІ у 4-му кварталі 2024 року вдруге за цей рік був негативним і становив **-3.5 млн грн**. Проте, річний чистий притік на кінець грудня 2024 року посилювався до 61.8 млн грн. При цьому **ВЧА** сектору збільшилася за квартал на **5.5 млн грн**, до понад **240 млн грн**.

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Активи НПФ в управлінні КУА у жовтні-грудні 2024 року прискорили квартальне зростання до +4.8%. На кінець року ці активи становили **3 340 млн грн**. За 2024 рік вони додали +20.4%.

НПФ в адмініструванні членів УАІБ на кінець 2024 року мали **3 339 млн грн** активів (+4.7% за 4-й квартал). Із початку року (за рік) сектор додав 20.2%.

Страхові компанії (СК)

Активи СК в управлінні КУА у 4-му кварталі 2024 року прискорили зростання до +6.3%, але за рік у грудні – сповільнили до +28.3%. Станом на 31.12.2024 ці активи дорівнювали понад **257 млн грн**.

2. Результати діяльності індустрії управління активами ІСІ

2.1. Кількість КУА та ІСІ

Українська галузь управління активами інституційних інвесторів продовжувала працювати у 2024 році в умовах повномасштабної війни РФ проти України, що тривала третій рік поспіль. Кількісні показники індустрії фондів у жовтні-грудні переважно поліпилися й мали позитивну динаміку за підсумками всього 2024 року.

За 4-й квартал 2024 року загальна кількість **компаній з управління активами (КУА)** збільшилася на одну компанію, до **279** на 31.12.2024 (рис. 1). Це відбулося за рахунок створення нової КУА і відсутності виходу з ринку у цей період раніше створених компаній. За 2024 рік КУА поменшало на п'ять, водночас було створено три нові компанії (після 4-х у 2023-му).

Компаній, що мали фонди в управлінні та подали звіти про свою діяльність за 4-й квартал 2024 року (2024 рік), було 243. Вони управляли від одного

до 79-ти ІСІ, а понад 99% таких компаній мали принаймні один венчурний фонд в управлінні.

Упродовж 4-го кварталу 2024 року, за даними УАІБ, було **zareestrowano 38 нових ІСІ** (після 17-ти за 3-й та 35-ти за аналогічний період рік тому). Із них 35 були венчурними фондами, у т. ч. 34 – корпоративними. За весь 2024 рік було зареєстровано 107 ІСІ (після 64-х у 2023-му).

Загальна кількість **сформованих ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів («визнаних»)**, у жовтні-грудні 2024 року також продовжувала зростати з прискореним темпом: +37 фондів, або +2.1% (після +0.4% за 3-й квартал). На 31.12.2024 вона становила **1840**.

У 4-му кварталі 2024 року нормативу досягли 36 ІСІ (після 22-х за 3-й і 35-ти рік тому). Із них 35 були венчурними, у т. ч. 34 – КІФ, решта – ПІФ, зокрема один – кваліфікаційний. За 2024 рік нормативу досягли 106 ІСІ (після 67-ми за 2023-й).

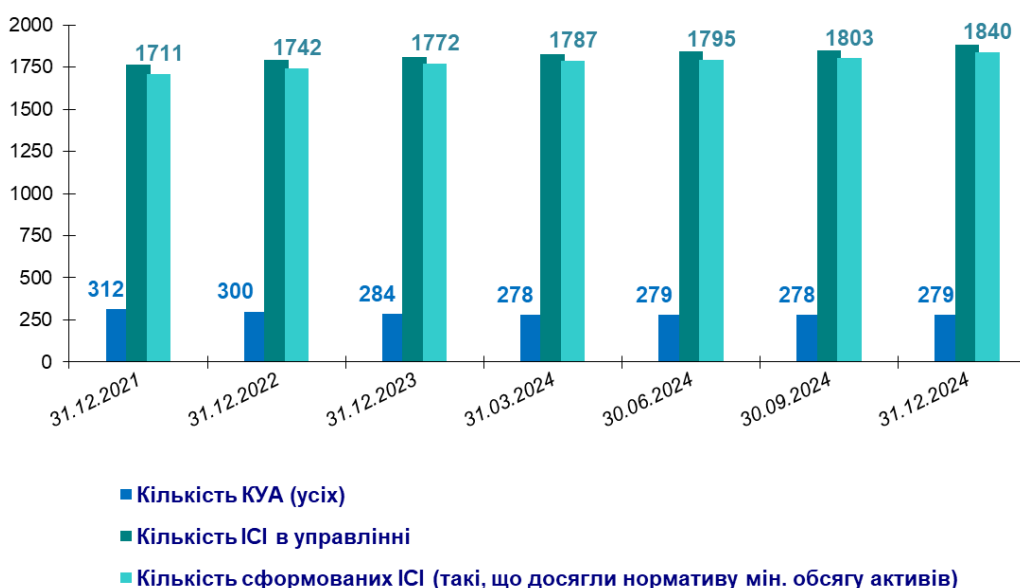

Рис. 1. Динаміка кількості КУА та ІСІ у 4-му кв. 2021-24 рр.

З урахуванням фондів, що вийшли з ринку за 4-й квартал 2024 року, а також повнішої звітності про ІСІ в управлінні КУА, кількість сформованих діючих фондів серед венчурних КІФ на кінець грудня була на 46 більшою, ніж у вересні (+4.3%, табл. 1). Венчурних пайових фондів (ПІФ) стало на 8 менше (-1.3%), 616, адже при ліквідації близько десятка таких ІСІ, тільки один новий було створено в цей період.

Врешті, на кінець грудня 2024 року венчурні КІФ становили вже понад 60% усіх сформованих ІСІ (після 58.8% у вересні й 57.4% на початку року). Частка ж венчурних фондів у цілому за 2024 рік зросла з 93.3% до 93.6% (рис. 2). Станом на 31.12.2024 серед усіх визнаних ІСІ 1723 були венчурними (+2.3% за 4-й квартал, +4.2% за рік).

Таблиця 1. Динаміка кількості ІСІ, що досягли нормативів, за типами, видами та правовими формами, у 4-му кв. 2021-24 рр.

Дата / Період	Всього	ПІФ*									КІФ*		
		ВД*	ВС*	ІД*	ІС*	ЗД*	ЗН*	ЗС*	ЗК*	ЗВ*	ЗН*	ЗК*	ЗВ*
31.12.2021	1711	7	10	14	4	3	20	1	4	692	48	5	903
31.12.2022	1742	7	10	15	4	2	19	1	6	683	45	6	944
31.12.2023	1772	7	10	15	4	2	20	1	8	637	45	6	1017
31.03.2024	1787	7	10	15	4	2	20	1	8	645	43	6	1026
30.06.2024	1795	7	10	15	4	1	21	1	8	624	39	7	1058
30.09.2024	1803	7	10	15	4	1	24	1	9	624	40	7	1061
31.12.2024	1840	7	10	15	4	1	24	1	9	616	39	7	1107
Зміна за 4-й квартал 2024 року	37	0	0	0	0	0	0	0	0	-8	-1	0	46
	2,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-1,3%	-2,5%	0,0%	4,3%
Зміна за 2024 рік	68	0	0	0	0	-1	4	0	1	-21	-6	1	90
	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-50,0%	20,0%	0,0%	12,5%	-3,3%	-13,3%	16,7%	8,8%
Зміна за 3 роки	129	0	0	1	0	-2	4	0	5	-76	-9	2	204
	7,5%	0,0%	0,0%	7,1%	0,0%	-66,7%	20,0%	0,0%	125,0%	-11,0%	-18,8%	40,0%	22,6%

* ВД – відкриті диверсифіковані ІСІ, ВС – відкриті спеціалізовані, ІД – інтервальні диверсифіковані, ІС – інтервальні спеціалізовані, ЗД – закриті диверсифіковані, ЗН – закриті недиверсифіковані невенчурні, ЗС – закриті спеціалізовані, ЗК – закриті кваліфікаційні, ЗВ – закриті недиверсифіковані венчурні ІСІ.

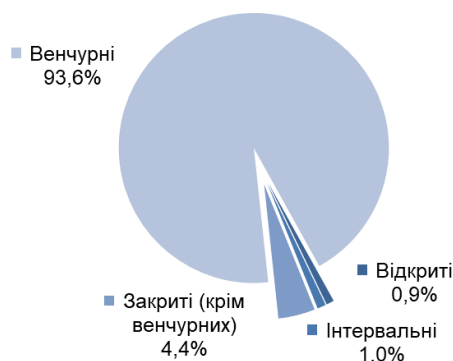

Рис. 2. ІСІ, що досягли нормативів, за типами фондів станом на 31.12.2024 р.

Кількість ІСІ, які ще не досягли нормативу мінімального розміру активів, тобто пайових фондів, на кінець 2024 року становила 42, або 2.2% від усіх ІСІ в управлінні (як і у вересні, після 2.1% на початку року).

Таким чином, у 4-му кварталі й загалом упродовж 2024 року галузь ІСІ продовжувала зростати, що відбувалося, переважно, завдяки новим венчурним КІФ, але також і за рахунок нових фондів інших категорій закритого типу.

У процесі ліквідації, за даними УАІБ, у грудні 2024 року загалом залишалися або розпочали його 88

фондів (4.8%, після 78-ми, або 4.3% від усіх визнаних ІСІ у вересні й 81-го, або 4.6% на початку року). Серед них були: один відкритий, чотири інтервальних і один закритий диверсифікований ПІФ, п'ять закритих недиверсифікованих ПІФ і три таких же КІФ, один закритий кваліфікаційний ПІФ, 68 венчурних ПІФ та п'ять КІФ.

ІСІ з публічним розміщенням у 4-му кварталі 2024 року залишалося 76, а за рік – зросла на два (+2.7%) (табл. 2). Кількість КУА, що управляють ІСІ з публічним розміщенням, упродовж року не змінювалася: 29.

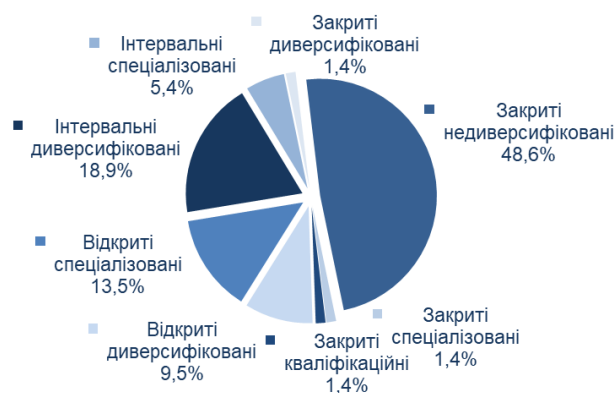

Рис. 3. ІСІ з публічним розміщенням станом на 31.12.2024 р.

Таблиця 2. Динаміка кількості ІСІ з публічним розміщенням у 4-му кв. 2021-24 рр.

Дата / Період	Всього	Відкриті			Інтервальні			Закриті				
		Д*	С*	Всього	Д*	С*	Всього	Д*	Н*	С*	К*	Всього
31.12.2021	77	7	10	17	13	4	17	3	37	1	2	43
31.12.2022	77	7	10	17	15	4	19	1	36	1	3	41
31.12.2023	74	7	10	17	14	4	18	2	33	1	3	39
31.03.2024	72	7	10	17	14	4	18	2	31	1	1	37
30.06.2024	73	7	10	17	14	4	18	1	33	1	3	38
30.09.2024	76	7	10	17	14	4	18	1	36	1	3	41
31.12.2024	76	7	10	17	14	4	18	1	36	1	1	41
Зміна за 4-й квартал 2024 року	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-66,7%	0,0%
Зміна за 2024 рік	2	0	0	0	0	0	0	-1	3	0	-2	2
	2,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-50,0%	9,1%	0,0%	-66,7%	5,1%
Зміна за 3 роки	-1	0	0	0	1	0	1	-2	-1	0	-1	-2
	-1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	7,7%	0,0%	5,9%	-66,7%	-2,7%	0,0%	-50,0%	-4,7%

* Д - диверсифіковані, С - спеціалізовані, Н - недиверсифіковані, К - кваліфікаційні.

Диверсифікованих та спеціалізованих ІСІ з публічною емісією на кінець 2024 року залишалося 30, на один менше, ніж на початку (табл. 3).

Склад фондів за класами активів¹ у 4-му кварталі не змінився. До фондів акцій було віднесено 5 ІСІ – ті ж два відкритих та три інтервальних, що й у вересні та на початку року. Станом на 31.12.2024 клас фондів акцій мав частку 16,7% усіх диверсифікованих і спеціалізованих ІСІ з публічним розміщенням (рис. 4).

Фонди облігацій у грудні включали ті ж три відкритих ІСІ та один інтервальний, що належали до цього класу впродовж 2024 року. Їхня частка дорівнювала 13,3%.

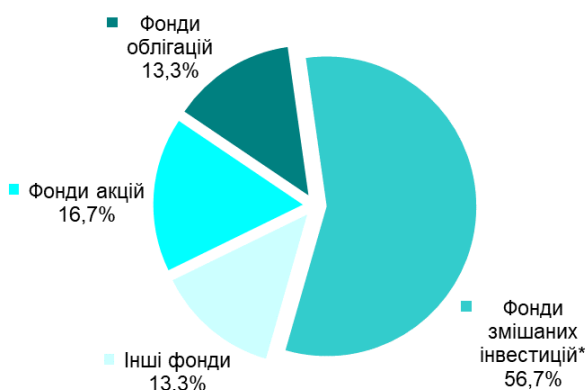

Рис. 4. Диверсифіковані ІСІ з публічною емісією за класами фондів станом на 31.12.2024 р.

Фонди змішаних інвестицій – 17 ІСІ – це незмінні з початку 2024 року 9 відкритих і 8 інтервальних (-1 закритий фонд за 2024 рік). Цей клас, відповідно, мав найбільшу частку – 56,7% диверсифікованих та спеціалізованих ІСІ з публічним розміщенням.

До «інших» фондів належали ті ж самі два відкритих і по одному інтервальному та закритому ІСІ (12,9%).

Таблиця 3. Динаміка диверсифікованих ІСІ з публічною емісією за класами фондів у 4-му кв. 2021-24 рр.

Дата / Період	Всього	Фонди акцій	Фонди облігацій	Фонди змішаних інвестицій*	Інші фонди
31.12.2021	32	1	2	26	3
31.12.2022**	30	4	3	20	3
31.12.2023	31	5	4	19	3
31.03.2024	31	5	4	18	4
30.06.2024	31	5	4	18	4
30.09.2024	30	5	4	17	4
31.12.2024	30	5	4	17	4
Зміна за 4-й квартал 2024 року	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Зміна за 2024 рік	-1	0	0	-2	1
	-3,2%	0,0%	0,0%	-10,5%	33,3%
Зміна за 3 роки	-2	4	2	-9	1
	-6,3%	400,0%	100,0%	-34,6%	33,3%

* Мають і акції, і облігації, і грошові кошти у своїх портфелях.

** Відсутні дані щодо двох диверсифікованих інтервальних ІСІ, один із яких належав до фондів акцій, інший - фондів облігацій станом на 30.09.2022; на 31.12.2023 отримані звіти цих фондів дозволили віднести їх до цих класів знову, а один фонд, що належав до фондів змішаних інвестицій на 30.09.2023, на кінець року мав нульові активи і був у процесі ліквідації.

¹ Див. Ренкінги «ІСІ (диверсифіковані публічні) - за класами фондів» та Методику ренкінгування КУА та ІСІ за результатами їхньої діяльності на сайті УАІБ: <http://www.uaib.com.ua>.

приросту загальних і чистих активів, який став наслідком позитивної переоцінки портфелів фондів.

Відносно найбільше за 4-й квартал зросли активи *закритих ІСІ з публічним розміщенням*: +8.9% (після -2.1% за 3-й квартал), що відбулося попри зменшення кількості звітів цих фондів на два (-7.1%). Також суттєвий приріст отримали активи *інтервальних фондів* (+7.2%). Позитивним він був і для *відкритих ІСІ* (+2.5%), що тримали позитивний тренд сьомий квартал поспіль, за незмінної кількості діючих фондів у секторі (16). Така динаміка цього сектору була зумовлена суттєвою позитивною переоцінкою вартості портфелів фондів, у той час як рух капіталу у секторі був негативним у цей період.

Венчурні ІСІ за 4-й квартал 2024 року додали відносно найменше: +0.8% (після найбільших +7.1% за 3-й квартал), на тлі збільшення кількості звітів цих фондів на 24 (+1.5%).

Натомість, *закриті ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних)* у жовтні-грудні 2024 року зазнали зменшення активів на 2.2% (після -2.1% за 3-й) і були єдиним сектором, що скоротився за весь 2024 рік (-2.6%).

Станом на 31.12.2024 загальні активи, зокрема, *венчурних ІСІ* становили 646 366 млн грн, *відкритих ІСІ* – 241 млн грн. За 2024 рік перші наростили 11.1%, другі – 58.4% активів.

За 10 років 2014-2024 активи галузі ІСІ, за даними сформованих фондів, зросли у 3.2 раза.

Рис. 6. Динаміка вартості активів та кількості сформованих ІСІ у 2014-2024 рр.

Співвідношення активів ІСІ до ВВП України у 2024 році зменшувалося другий рік поспіль: із 9.2% до 8.7% (рис. 7). Це відбулося внаслідок більш ніж у півтора раза слабшого росту активів фондів у порівнянні з номінальним валовим внутрішнім продуктом, що продовжував відновлюватися після провального 2022 року із початком повномасштабної війни рф в Україні, а також на тлі прискорення інфляції у 2024 році.

Співвідношення активів ІСІ до активів банків України зменшувалося вже третій рік поспіль, в умовах зростання банківських активів на 16.2% за 2024 рік, і на кінець цього року становило 19.5% (після 20.4% у 2023-му, а також суттєво нижче максимальних за історію галузі 25.3% у 2021-му)². Загалом же протягом 2014-2024 рр. банківські активи зростали у середньому на 10.0% щорічно, у той час як активи сформованих ІСІ в управлінні – на 12.4%.

² Джерела: Державна служба статистики України: <http://ukrstat.gov.ua>, Національний банк України: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>; Дані щодо ІСІ та розрахунки - УАІБ.

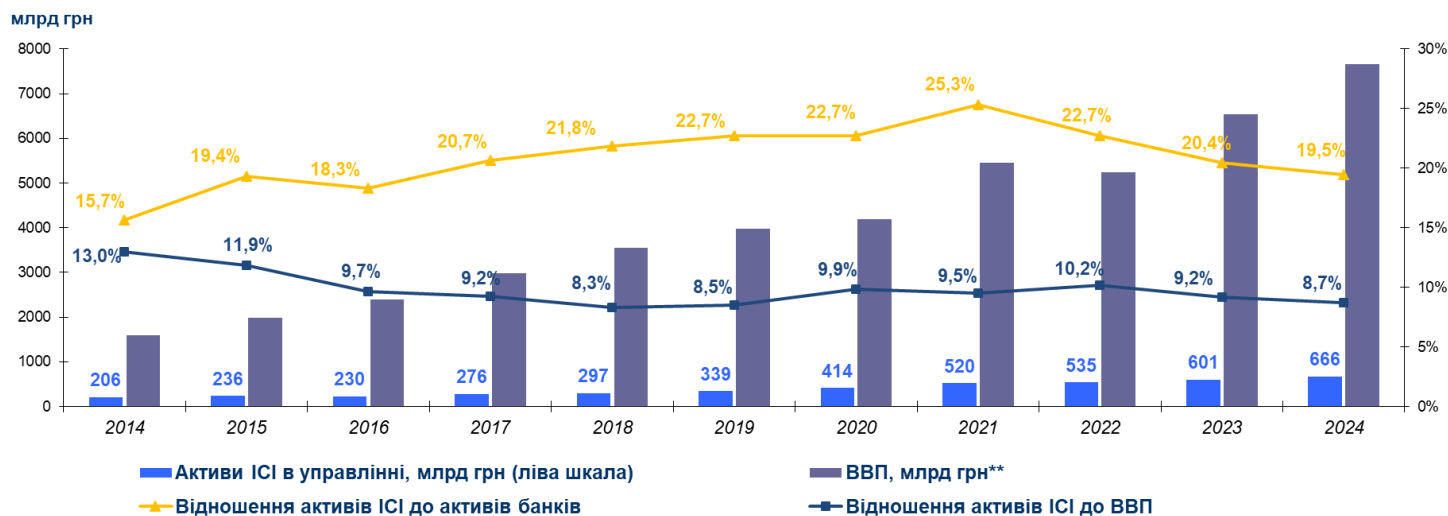

Рис. 7. Динаміка ІСІ на тлі ВВП та банківського сектору України у 2014-24 рр.

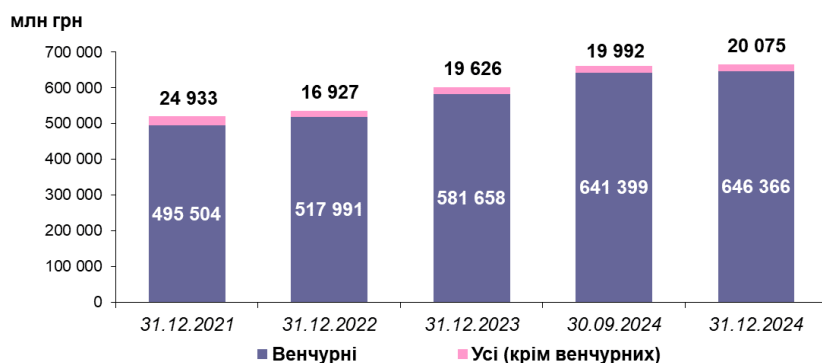

Рис. 8. Динаміка вартості активів ІСІ 4-му кварталі 2021-24 рр.

Вартість чистих активів (ВЧА) усіх сформованих ІСІ у 4-му кварталі 2024 року сповільнила зростання порівняно з 3-м із +6.7% до +1.9% і на кінець грудня сягнула **568 307 млн грн (табл. 4).**

Приріст ВЧА відбувся у тих же секторах, що й із точки зору загальних активів. На зростання обох

показників знову впливало як створення нових фондів, зокрема венчурних КІФ, так і нарощення діяльності існуючими фондами.

На кінець грудня 2024 року річне зростання сукупної ВЧА ІСІ прискорилося до +15.9% (із +14.8% у вересні). Водночас, воно сповільнилося з +18.9% у 2023 році.

Таблиця 4. Динаміка ВЧА ІСІ у розрізі типів фондів у 4-му кварталі 2021-24 рр., млн грн

Фонди	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	30.09.2024	31.12.2024	Зміна за 4-й квартал 2024	Зміна за рік	Зміна за 3 роки
Відкриті	180,5	145,9	151,9	234,7	240,2	2,3%	58,1%	33,1%
Інтервальні	85,0	58,5	60,7	65,5	70,4	7,5%	16,1%	-17,2%
Закриті (крім венчурних), у т. ч.:	24 085,1	16 269,7	18 969,2	19 361,9	19 445,5	0,4%	2,5%	-19,3%
з публічною емісією	5 178,4	4 311,4	3 990,8	4 458,6	4 889,8	9,7%	22,5%	-5,6%
з приватною емісією	18 906,7	11 958,3	14 978,5	14 903,4	14 555,7	-2,3%	-2,8%	-23,0%
Усі (крім венчурних)	24 350,6	16 474,1	19 181,8	19 662,1	19 756,1	0,5%	3,0%	-18,9%
Венчурні	366 669,7	396 139,6	471 303,0	538 232,8	548 551,0	1,9%	16,4%	49,6%
Усі (з венчурними)	391 020,4	412 613,8	490 484,8	557 894,9	568 307,1	1,9%	15,9%	45,3%

* Діючі ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів (були визнані такими, що відбулися), перебувають у управлінні КУА та надали звітність за відповідний період (на звітну дату).

У 4-му кварталі ВЧА закритих ІСІ з публічним розміщенням додала 9.7% (+22.5% за 2024 рік), інтервальних – 7.5% (+16.1% за рік), відкритих ІСІ – 6.1% (+64.0% за рік). Закриті ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних) знову втратили 2.3% ВЧА за цей квартал (як і у попередньому) – за

незмінної кількості звітів цих фондів, а за весь 2024 рік їхні чисті активи зменшилися на 2.8%.

Відкриті ІСІ на 31.12.2024 мали понад 240 млн грн ВЧА, що збільшилася за 4-й квартал на 5.5 млн грн – попри чистий відтік капіталу в цей період. Частка цього сектору в чистих активах ІСІ, крім венчурних, символічно зросла у межах 1.2% (рис. 9).

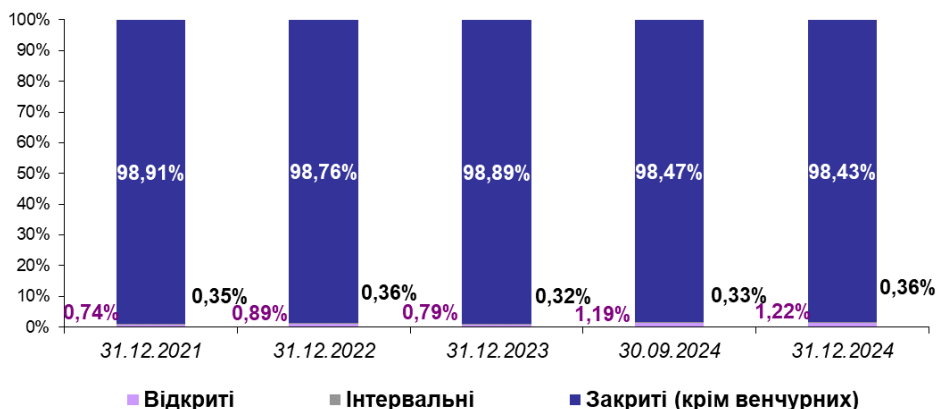

Рис. 9. Динаміка розподілу ВЧА невенчурних ІСІ за типами фондів у 4-му кварталі 2021-24 рр.

На кінець грудня 2024 року ВЧА венчурних ІСІ становила 548 551 млн грн, або 96.5% сукупної ВЧА усіх ІСІ, як і у вересні (після 96.1% на початку року, рис. 10). У 4-му кварталі вона додала 1.9%, а за весь 2024 рік – 16.4%.

Частка інших секторів фондів у сукупній ВЧА усіх ІСІ в цілому, відповідно, зменшилася за цей рік: із 3.9% до 3.5%. Вага відкритих ІСІ при цьому трималася на рівні 0.04%, зокрема, завдяки значному чистому притоку капіталу в сектор за підсумками року, хоча 4-й квартал у цьому аспекті був для нього негативним.

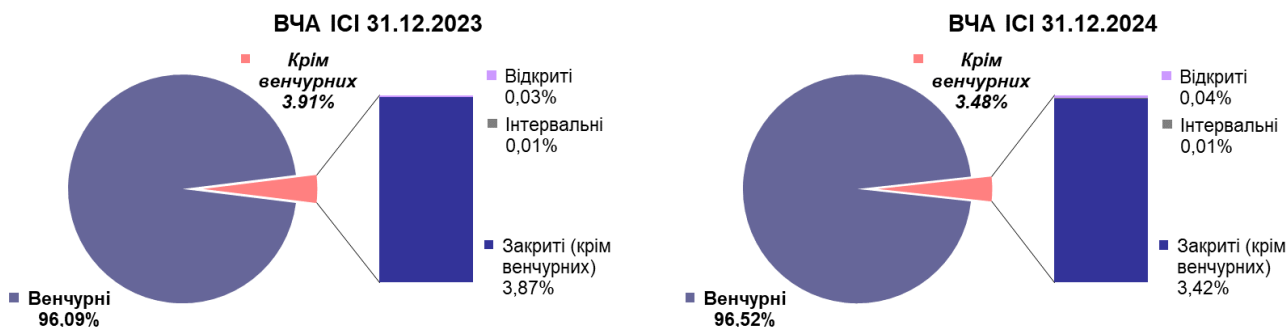

Рис. 10. Розподіл ВЧА ІСІ за типами фондів станом на початок та кінець 2024 року

2.4. Чистий притік/відтік капіталу у відкритих ІСІ

На кінець 2024 року українські відкриті ІСІ працювали в умовах повномасштабної війни росії проти України вже 12-й квартал, або третій рік поспіль. У жовтні, після вересневого притоку капіталу, сектор отримав аналогічні додаткові надходження (3.4 млн грн), але вже у листопаді чистий притік різко сповільнився (+0.2 млн грн), а грудень приніс значні негативні чисті продажі (-7.0 млн грн, рис. 11). Як суттєві щомісячні надходження, так і відтік, як і раніше, відбувалися значною мірою за рахунок руху капіталу в одному фонді (змішаних інвестицій): від 73% сукупного чистого притоку до сектору в жовтні до

91% відтоку в грудні. За весь 4-й квартал цей фонд втратив у вигляді чистого відтоку капіталу більше, ніж сектор відкритих ІСІ в цілому (кілька інших фондів мали чистий притік). Водночас, за весь 2024 рік він отримав на 1 млн грн більше чистого притоку, ніж увесь сектор.

Кількість відкритих ІСІ із чистим притоком капіталу коливалася від трьох у жовтні й двох у листопаді до нуля у грудні, а фондів із чистим відтоком – від нуля у жовтні й одного в листопаді до чотирьох у грудні.

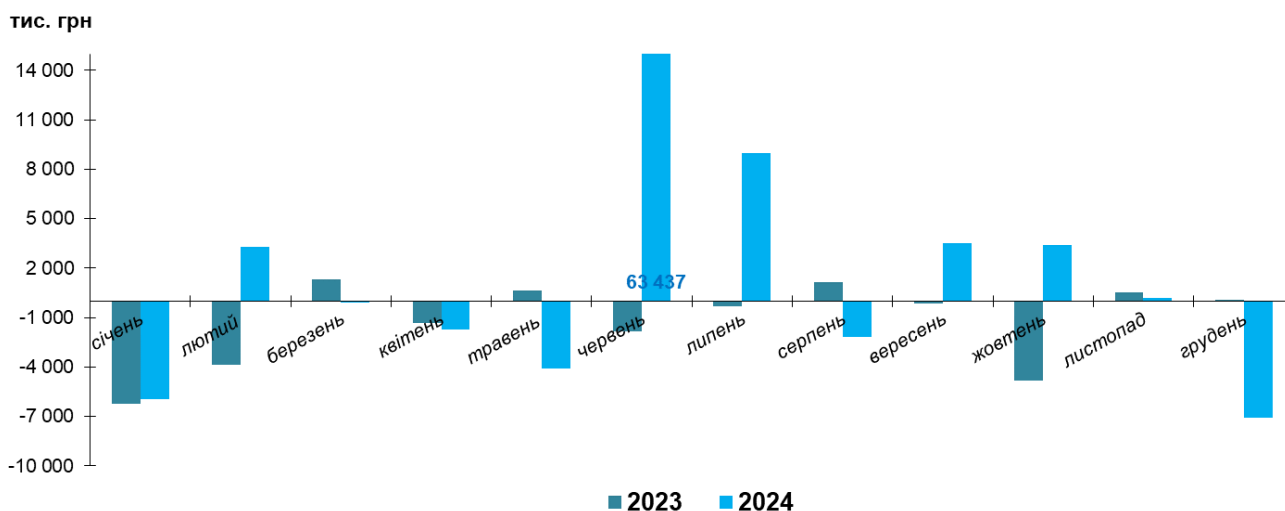

Рис. 11. Щомісячний чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у 2023-24 рр. (за щоденними даними)

У цілому за 4-й квартал рух капіталу зафіксовано у 6-ти з 16-ти відкритих фондів, два з яких отримали чистий притік.

Рух капіталу у відкритих ІСІ за 4-й квартал 2024 року вдруге за цей рік був негативним і становив **-3.5 млн грн** (після +10.3 млн грн за 3-й квартал, рис. 12). При цьому кількість учасників цих фондів, а саме – місцевих роздрібних інвесторів – за жовтень-грудень, як і загалом за 2024 рік, збільшилася, а сукупні чисті активи, що належали цим інвесторам, суттєво зросли на обох проміжках.

Річні чисті продажі на кінець грудня 2024 року залишалися позитивними і посилювалися до 61.8 млн грн (із 61.0 млн грн у вересні та у порівнянні з -14.9 млн грн за 2023 рік, рис. 13). Із 16-ти відкритих фондів на один припало 102% сукупного річного результату сектору: із 9-ти фондів, які здійснювали продажі протягом 2024 року, три врешті отримали річний чистий притік капіталу, 6 – відтік.

За три роки 2022-2024 (за винятком пів року з 24.02.2022, коли робота ринку була зупинена регулятором) сектор отримав чистий притік 21.5 млн грн.

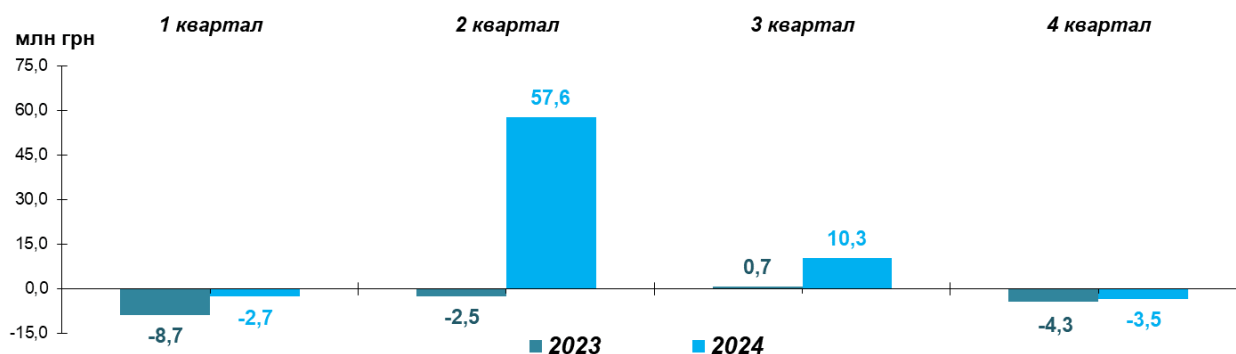

Рис. 12. Чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у 2023-24 рр., поквартально

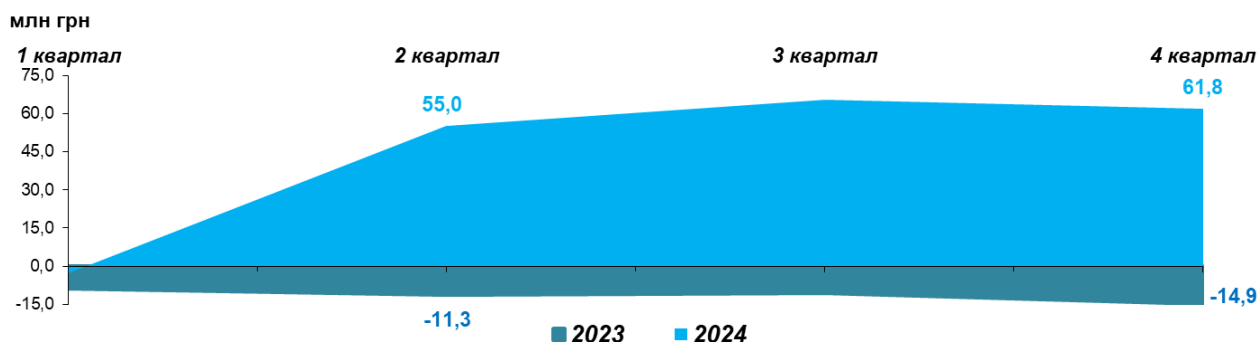

Рис. 13. Чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у 2023-24 рр., нарастаючим підсумком з початку року

У Європейському Союзі та загалом у світі притік нового капіталу до інвестиційних фондів у 4-му кварталі 2024 року суттєво посилюється. За весь 2024 рік у ЄС він був у рази більшим порівняно з 2023 роком. Обидві великі категорії європейських фондів – UCITS³ та AIF⁴ – за даними EFAMA⁵, мали значні квартальні чисті продажі, причому якщо в перших вони зросли у порівнянні з 3-м кварталом на чверть, то у других – учетверо, з відносно невисокої бази. Водночас, за весь 2024 рік чисті продажі UCITS збільшилися у понад 3 рази, у той час як AIF – дещо зменшилися.

У 4-му кварталі 2024 року, як і на річному проміжку інтерес інвесторів до довгострокових фондів (зокрема, фондів акцій та фондів облігацій), стрімко зріс, а от фонди грошового ринку в жовтні-грудні мали слабші квартальні чисті продажі, ніж у липні-вересні, але за весь 2024 рік отримали рекордний притік.

За 4-й квартал 2024 року європейська індустрія інвестиційних фондів отримала чистий притік капіталу в розмірі 237 млрд євро (після +179 млрд євро за попередній квартал та +145 млрд євро за аналогічний період минулого року).

UCITS-фонди за 4-й квартал залучили додатково 216 млрд євро (після +174 за попередній та +93 млрд євро рік тому). У жовтні-грудні найбільш успішними довгостроковими UCITS залишалися *фонди облігацій*: +73 млрд євро (після +46 млрд євро за попередній квартал та +36 млрд євро рік тому). *Фонди акцій* цього разу несуттєво відставали, отримуючи чистий притік капіталу четвертий квартал поспіль: +72 млрд євро (після +25 млрд євро за попередній квартал та -1 млрд євро рік тому). А от у *фондах змішаних активів* цієї категорії тривав чистий відтік: -5 млрд євро (після -5 млрд євро та -46 млрд євро відповідно).

³ У цьому контексті довгострокові фонди UCITS – усі класи UCITS, окрім фондів грошового ринку. UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) – підприємства з колективного (спільного) інвестування в оборотні цінні папери (такі, що перебувають в обігу на регульованих ринках); є відкритими фондами із публічним розміщенням жорсткими вимогами до складу, якості, ліквідності та структури активів. Регулюються відповідно Директивою (Directive 2009/65/EC від 13 липня 2009, зі змінами згідно з Directive 2014/91/EU від 23 липня 2014) та іншими пов'язаними актами законодавства ЄС. Є найбільш подібними до українських відкритих ІСІ (диверсифікованих та спеціалізованих, з публічним розміщенням).

⁴ AIF (Alternative Investment Funds) – фонди альтернативних інвестицій; фактично включають усі інші регульовані фонди, що не є UCITS. Компанії, що здійснюють управління такими фондами, регулюються Директивою AIFMD (Directive 2011/61/EU of 8 June 2011). Більшість українських ІСІ за своїми характеристиками подібні саме на AIF.

⁵ За наявними даними щодо 29-ти країн, асоціації яких є членами EFAMA (24 країни-члени ЄС, у т. ч. Польща (колишній член EFAMA), а також Великобританія, Ліхтенштейн, Норвегія, Швейцарія і Туреччина) – див. [European Quarterly Statistical Release: Trends in the European Investment Fund Industry in the Fourth Quarter of 2024 & Results for the Full Year of 2024](https://www.efama.org/) на сайті EFAMA: <http://www.efama.org>.

Натомість, чистий притік до UCITS MMF (фонди грошового ринку) у 4-му кварталі 2024 року залишався позитивним, хоч і послабився: +72 млрд євро (після +96 млрд євро за 3-й квартал і +110 млрд євро рік тому). ETF (біржові фонди, що використовуються для інвестування як у ринки акцій, так і облігацій) категорії UCITS отримали значно більший притік капіталу у жовтні-грудні: +91 млрд євро, після +57 млрд євро за 3-й квартал, як і рік тому.

AIF-фонди у 4-му кварталі мали чистий притік 21 млрд євро (після +5 млрд євро за попередній, +51 млрд євро рік тому). Серед типів (класів) AIF найбільший квартальний чистий притік цього разу отримали *фонди облігацій*: +17 млрд євро (після +4 млрд євро, -4 млрд євро відповідно). *Фонди змішаних активів* були другими: +11 млрд євро (після +7 млрд євро за 3-й квартал, +1 млрд євро рік тому). AIF *акцій*, на противагу UCITS цього класу, четвертий квартал поспіль мали чисті втрати: -11 млрд євро (після -4 млрд євро, +1 млрд євро відповідно). «Інші» фонди⁶ – найбільша категорія серед AIF за ВЧА – за жовтень-грудень отримали додаткових 8 млрд євро (після -0.3

млрд євро за 3-й квартал, +49 млрд євро рік тому). *Фонди нерухомості* знову мали втрати: -2 млрд євро (після -1 млрд євро та -2 млрд євро відповідно).

За 2024 рік європейські фонди отримали майже утричі більший чистий притік капіталу, ніж за 2023-й – 665 млрд євро (проти 235 млрд євро). Із них на *UCITS-фонди* припало **617 млрд євро** (після +182 млрд євро), у т.ч. на *фонди облігацій* – 273 млрд євро, *фонди грошового ринку* – 223 млрд євро. AIF за цей рік додатково залучили **48 млрд євро** (після 53 млрд євро за 2023-й) загалом і 39 млрд євро у *фонди облігацій* та 38 млрд євро у *фонди змішаних активів* зокрема (*фонди акцій* втратили 28 млрд євро).

Чисті активи UCITS та AIF у 4-му кварталі 2024 року зросли на 3.2%, а за весь рік – на 13.1%. Зокрема UCITS збільшилися на 3.9% за квартал і 15.8% за рік, дещо випереджаючи середню динаміку розвинених ринків завдяки значному притоку капіталу. ВЧА AIF додала 2.0% за квартал і 8.4% за рік. *Сукупна ВЧА фондів у ЄС та ЄЕЗ* на кінець 2024 року становила понад 23.4 трлн євро, з яких 64.9% було в UCITS.

2.5. Інвестори ICI

У 2024 році у структурі власності ICI за типами фондів і способами розміщення найсуттєвіші зміни відбулися в закритих ICI з публічним розміщенням, де значно збільшилася частка місцевих роздрібних інвесторів. Така ж тенденція зберігалася і у венчурних ICI, а також у відкритих та інтервальних фондах.

В усіх ICI разом, частка найбільших інвесторів за чистими активами, що їм належать, – **юридичних осіб-резидентів** – продовжила тренд на зниження: із 42.4% на початку 2024 року та 40.4% у вересні до 38.5% на кінець грудня. На відміну від попередніх кварталів, у 4-му кварталі це відбулося саме через зменшення сукупних коштів цих інвесторів у фондах. Кошти цієї категорії у *венчурних* фондах у жовтні-грудні скоротилися на 2.7% (але за 2024 рік зросли на 5.3%), у решті *закритих* ICI – на 14.5% (-2.2% за рік). У *відкритих* фондах вони несуттєво зросли за квартал (+3.6%), але зменшилися за весь рік (-15.4%).

Врешті, як у *венчурних*, так і у *відкритих* ICI частка коштів юридичних осіб-резидентів падала далі: відповідно, з 43.2% на початку 2024 року та 40.9% у вересні до з 9.0% до 4.8% (у 4-му кварталі вона практично залишилася на цьому рівні у відкритих фондах, рис. 14).

У *закритих ICI* (крім *венчурних*) вага цих інвесторів впала з 24.2% на початку року й 27.1% у вересні до 23.1% у грудні. У фондах із *публічним розміщенням* вона опустилася з 74.3% та 59.5% до 53.1% відповідно, у той час як у фондах із *приватним* – зменшилася за 4-й квартал із 17.4% до 13.0%, але зросла за весь 2024 рік (із 10.9%).

В *інтервальних* фондах частка цих інвесторів скоротилася з 12.7% на початку 2024 року та 10.7% у вересні до 5.5% у грудні – через зменшення їхніх коштів у секторі на обох проміжках, одночасно зі збільшенням – з боку фізичних осіб.

⁶ Ця категорія AIF включає фонди грошового ринку, гарантовані фонди, ARIS-фонди (фонди інноваційних стратегій абсолютного доходу) та решту інших AIF-фондів.

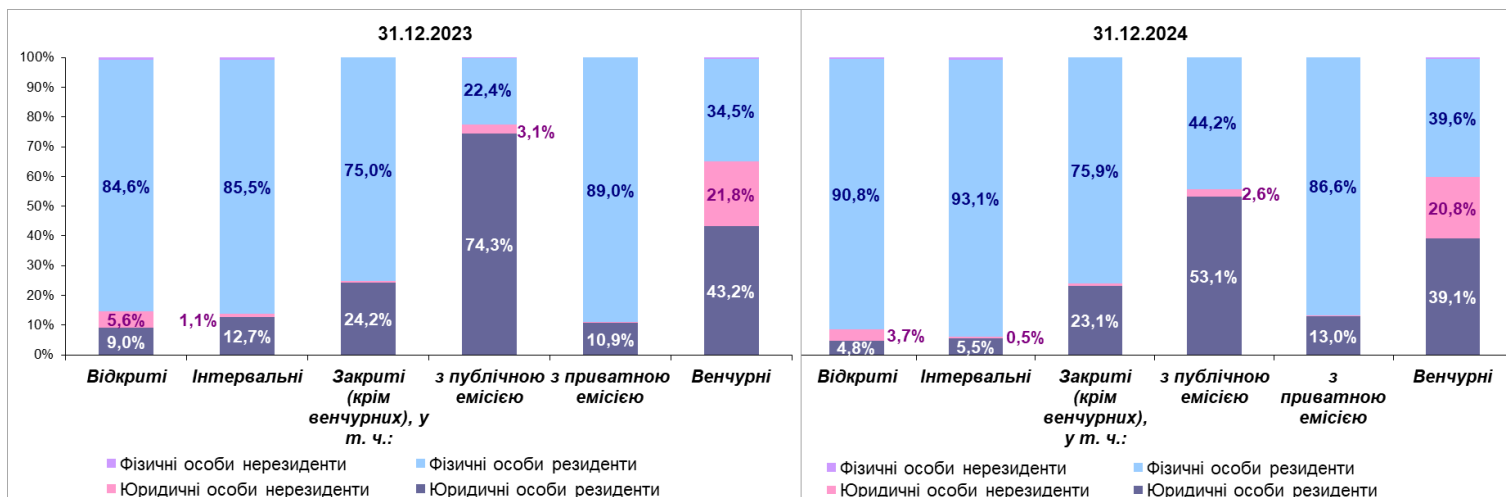

Рис. 14. Вкладення в ІСІ за категоріями інвесторів на початок та кінець 2024 року, частка у ВЧА⁷

Фізичні особи-резиденти як у 4-му кварталі зокрема, так і в 2024 році в цілому продовжували нарощувати свої кошти в ІСІ, причому в усіх секторах фондів. У ВЧА усіх ІСІ загалом вага цих інвесторів піднялася з 36,1% на початку року та 38,2% у вересні до 40,8% у грудні.

Сукупна вартість інвестицій цих учасників у венчурних ІСІ за жовтень-грудень збільшилася на 9,1%, а за весь 2024 рік – на 33,5%, що призвело до зростання їхньої частки у ВЧА сектору з 34,5% на початку року й 36,9% у вересні до 39,6% у грудні.

У відкритих ІСІ сукупна вартість вкладень роздрібних інвесторів-резидентів за квартал збільшилася на 2,2%, а за рік – майже на 70%, тож їхня вага у ВЧА сектору підскочила з 84,6% на початку року до 90,8% у грудні (але зменшилася з 91,0% у вересні через відносно більший приріст коштів усіх інших категорій інвесторів за квартал).

Сукупні кошти **інвесторів-нерезидентів** в усіх ІСІ за 4-й квартал 2024 року зменшилися на 1,6%, але за весь рік – зросли на 11,4%. Це традиційно відбулося переважно за рахунок юридичних осіб, але у відносних темпах стрімкіше зросли кошти індивідуальних інвесторів - нерезидентів (+29,2% проти +11,0% за 2024 рік). Вага ж нерезидентів у ВЧА ІСІ в цілому понизилася з 21,5% на початку року і 21,4% у вересні до 20,7% у грудні.

За секторами, у 4-му кварталі 2024 року зростання коштів нерезидентів відбулося у відкритих та в інтервальних ІСІ: +4,3% та у 2,6 раза відповідно. Натомість, у закритих ІСІ (крім венчурних) на

тривало зменшення коштів цих інвесторів (-2,0% за квартал), а у венчурних – змінило тренд на низхідний порівняно з попереднім кварталом: -1,6%.

За весь 2024 рік кошти інвесторів-нерезидентів зросли в усіх секторах за типами фондів, крім інтервальних (-10,8%), а саме: +7,9% – у відкритих, +20,4% закритих ІСІ (крім венчурних) і +11,4% у венчурних.

Частка нерезидентів у ВЧА венчурних фондів зменшилася з 22,3% на початку 2024 року та 22,1% у вересні до 21,4% на тлі відносно слабкої динаміки їхніх вкладень у сектор протягом року в цілому і скорочення сукупних коштів у 4-му кварталі зокрема. У закритих (крім венчурних) вага цих інвесторів скоротилася у жовтні-грудні в межах 0,9% (з початку року – зросла з 0,8%), а у відкритих ІСІ – зросла з 4,2% до 4,3% за квартал, але понизилася з 6,3% на початку 2024 року.

Станом на 31.12.2024 97,4% закордонних вкладень в усіх ІСІ в цілому утримували **компанії-нерезиденти** (після 97,2% у вересні, 97,7% на початку січня), а 99,8% їхніх коштів, як і раніше, перебували у венчурних ІСІ. У відкритих фондах вага цих інвесторів у секторі за 4-й квартал зросла в межах 3,7%, але за весь 2024 рік – зменшилася з 5,6%.

Кількість інвесторів ІСІ на 31.12.2024 року становила **293 506** (табл. 5)*. Із них понад 99% упродовж 2024 року були фізичними особами - резидентами України, 92,2% – учасниками інтервальних фондів⁸, 0,7% – відкритих, 1,4% – венчурних.

⁷ Без урахування цінних паперів фондів на пред'явника, що перебувають в обігу.

⁸ Це пов'язано з діяльністю кількох фондів, які з колишніх взаємних фондів було реорганізовано в інтервальні ІСІ та які мають відносно дуже багато дрібних інвесторів.

Таблиця 5. Інвестори ІСІ за категоріями, кількість та частка у загальній кількості, станом на 31.12.2024 р.

Фонди	Юридичні особи				Фізичні особи				РАЗОМ	Q4 2024	2024
	резиденти	нерезиденти			резиденти	нерезиденти					
Відкриті	20	1,02%	2	0,10%	1 934	98,72%	3	0,15%	1 959	6,5%	20,6%
Інтервальні	15	0,01%	1	0,00%	270 449	99,99%	19	0,01%	270 484	0,0%	0,0%
Закриті (крім венчурних), у т. ч.:	351	2,08%	8	0,05%	16 481	97,83%	7	0,04%	16 847	29,2%	192,6%
з публічною емісією	164	1,19%	4	0,03%	13 593	98,73%	7	0,05%	13 768	34,3%	284,5%
з приватною емісією	187	6,07%	4	0,13%	2 888	93,80%	0	0,00%	3 079	10,6%	41,5%
Усі (крім венчурних)	386	0,13%	11	0,00%	288 864	99,85%	29	0,01%	289 290	1,3%	4,1%
Венчурні	1 888	44,78%	283	6,71%	2 012	47,72%	33	0,78%	4 216	-7,6%	-6,0%
Усі (з венчурними)	2 274	0,77%	294	0,10%	290 876	99,10%	62	0,02%	293 506	1,2%	4,0%

За 4-й квартал 2024 року інвесторів ІСІ загалом стало більше на 3 444 (+1.2%), а за весь рік – на 11 162 (+4.0%). При цьому квартальний приріст зафіксовано у відкритих фондах та в закритих (крім венчурних) – як із публічним, так і з приватним розміщенням, а річний – в усіх секторах за типами фондів і способами розміщення, крім венчурних.

У жовтні-грудні 2024 року у венчурних ІСІ інвесторів поменшало на 348 (-7.6%), за рік – на 267 (-6.0%), до 4 216, що залишалося третім показником після інтервальних і закритих ІСІ з публічним розміщенням.

Кількість інвесторів інших закритих ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних) у 4-му кварталі зросла на 295 (+10.6%), за 2024 рік – на 903 (+41.5%), до 3 079. У фондах цього типу з публічним розміщенням інвесторів додалося 3 513 (+34.3%) за квартал і 10 187 за рік (зростання у 3.8 раза), до 13 768 – переважно завдяки залученню учасників до створених протягом 2024 року і одного – наприкінці 2023 року – фондів цієї категорії.

У відкритих ІСІ кількість інвесторів за 4-й квартал зросла вчетверте поспіль, на 119 (+6.5%), до 1 959.

Натомість, в інтервальних ІСІ учасників поменшало на 135 (-0.05%) – зокрема, за рахунок ліквідації одного з 14-ти діючих раніше фондів цього типу. За весь 2024 рік, проте, їх стало символічно більше – на 5 (+0.002%).

За категоріями учасників, кількість **українських резидентів - корпоративних інвесторів** за 4-й квартал 2024 року загалом зменшилася на 102 (-4.3%), а за секторами: у венчурних ІСІ – на 99 (-5.0%) – зокрема, через закриття частини ПФ у цій категорії; у закритих фондах із приватним розміщенням (крім венчурних) – на 4 (-2.1%), в інтервальних – на 4 (-21.1%), а у

закритих із публічним розміщенням – збільшилася на 4 (+2.5%), у відкритих – на один (+5.3%).

За 2024 рік інвесторів ІСІ - місцевих компаній стало більше тільки в закритих ІСІ (крім венчурних) – як із публічним, так і з приватним розміщенням: +2 (+1.2%) і +10 (5.6%) відповідно. У відкритих ІСІ їх поменшало на 2 (-9.1%), в інтервальних – на 4 (-21.1%), у венчурних – на 97 (-4.9%).

Фізичні особи-резиденти у жовтні-грудні продовжували бути основними новими учасниками ІСІ, як і раніше протягом 2024 року, а їхня кількість зросла в усіх секторах ІСІ, крім венчурних та інтервальних (у цьому секторі за рік – дещо зросла також).

Найсуттєвіший квартальний приріст знову був у закритих ІСІ з публічним розміщенням (+3 511, +34.8%) та з приватним розміщенням (крім венчурних) (+302, +11.7%). У відкритих ІСІ їх більшало четвертий квартал поспіль: +118 (+6.5%).

У венчурних фондах кількість місцевих індивідуальних інвесторів у 4-му кварталі 2024 року вперше за тривалий час зменшилася: -232 (-10.3%). При цьому загальна кількість звітів цих ІСІ за 4-й квартал зросла на 24 (+1.5%), однак кілька венчурних ПФ розпочали ліквідацію в цей період.

За 2024 рік українських роздрібних інвесторів стало більше, зокрема, на 336 (+21.0%) у відкритих фондах, на 10 186 (у 4 рази) – у закритих ІСІ з публічним розміщенням і на 892 (+44.7%) – у закритих ІСІ з приватним розміщенням, а у венчурних ІСІ їхня кількість зменшилася за рік на 134 (-6.2%).

Нерезидентів серед інвесторів ІСІ на кінець 2024 року загалом було 356, тобто на 22 менше (-5.8%), ніж у вересні та на 36 (-9.2%), ніж на початку року.

Так, кількість **компаній-нерезидентів** за 4-й квартал зменшилася на 16 (-5.2%) загалом і на 15 (-5.0%) – у венчурних ІСІ. За весь 2024 рік їх стало

менше на 38 (-11.4%) у всіх ІСІ в цілому й на 39 (-12.1%) – у венчурних зокрема.

Фізичних осіб-нерезидентів поменшало в цілому на 6 (-8.8%) за 4-й квартал, але за весь рік – побільшало на 2 (+3.3%). Зокрема, відносно суттєве скорочення було в двох секторах закритих ІСІ (крім венчурних): -22.2% та -100.0% у фондах із публічним і з приватним розміщенням відповідно, а проте в обох випадках кількість таких інвесторів зменшилася тільки на два. За рік вона загалом зменшилася на один (-12.5%) для всіх закритих ІСІ (крім венчурних). А от у

венчурних фондах їх додалося 3 (+10.0%) за весь 2024 рік, хоча за 4-й квартал – поменшало на 2 (-5.7%).

Венчурні ІСІ на кінець 2024 року, як і раніше, мали найбільшу кількість і частку інвесторів-нерезидентів: 316, або 88.8% від нерезидентів у всіх ІСІ та 7.5% усіх учасників цих фондів. Із них 6.7% (283) становили корпоративні інвестори.

У відкритих ІСІ кількість інвесторів-нерезидентів – як корпоративних, так і індивідуальних – залишалася незмінною вже декілька років: п'ять усього, із яких три – фізичні особи (менше 0.2% усіх учасників цих фондів, як і раніше).

2.6. Структура активів ІСІ

У структурі активів ІСІ у 4-му кварталі 2024 року, **частка цінних паперів та деривативів** зросла в усіх секторах ІСІ за типами фондів і способами розміщення, що відбувалося на тлі нарощення **сукупної вартості** цих інструментів в активах ІСІ за секторами у цей період.

У жовтні-грудні 2024 року, як і у попередніх кварталах, у відкритих фондах найбільші зміни у структурі активів узагалі, що також сприяли підвищенню ваги у ній цінних паперів зокрема, стосувалися збільшення сукупної вартості вкладень у **державні облігації (зокрема, ОВДП)**; також, знову зросла й сукупна вартість і вага вкладень сектору в **акції** (табл. 6).

У закритих ІСІ із публічним розміщенням у 4-му кварталі також тривало збільшення вартості

вкладень у **державні облігації**, що було дуже суттєвим і забезпечило зростання ваги ЦП в активах сектору. Крім того, тут значно зросла і сума та частка інвестицій у **корпоративних облігаціях**. Натомість, попри продовження збільшення сукупної вартості вкладень цих фондів в **акції**, їхня вага в активах сектору зменшилася, адже цей приріст був відносно слабким.

У венчурних ІСІ частка цінних паперів і деривативів загалом у цей період несуттєво зросла – завдяки значному збільшенню сукупної вартості **векселів**, що підняло їхню вагу в активах сектору, у той час як усі інші фондові інструменти зменшилися у вазі, хоча сукупна вартість державних і корпоративних облігацій зросла.

Таблиця 6. Зміни у структурі агрегованих портфелів ІСІ за типами фондів у 4-му кварталі 2024 року

Вид активу / Тип ІСІ / Зміна частки в активах за квартал	Відкриті		Інтервальні		Закриті - з публ. проп.		Закриті - з прив. проп.		Венчурні	
	проц. п.	%	проц. п.	%	проц. п.	%	проц. п.	%	проц. п.	%
Інші активи (у т. ч. ДЗ та КП)	-0,15	-7,2%	-1,30	-6,9%	-5,74	-7,7%	0,16	0,2%	-1,00	-1,1%
Нерухомість	-	-	-	-	1,14	9,42	-0,89	-8,2%	0,46	8,8%
Грошові кошти та банківські депозити	-0,57	-1,3%	-2,21	-22,9%	-0,05	-3,8%	0,61	32,5%	0,48	22,0%
Банківські метали	-0,05	-5,6%	-	-	-0,02	-12,6%	-	-	0,00	-1,2%
Облігації державні (у т.ч. ОВДП)	0,77	1,7%	3,56	6,5%	4,43	22,0%	-0,05	-9,9%	0,00	-0,8%
Акції	0,11	1,6%	-0,39	-3,0%	-0,29	-8,9%	0,46	9,3%	-0,09	-6,7%
Корпоративні облігації	-0,10	-4,9%	0,34	9,3%	0,53	137,9%	-0,26	-42,5%	-0,02	-0,9%
Векселі	-	-	-	-	-	-	-0,03	-4,9%	0,20	29,1%
Інші ЦП та деривативи	-	-	-	-	-	-	0,00	-9,0%	-0,03	-3,1%
Цінні папери та деривативи	0,77	1,4%	3,51	4,9%	4,67	19,7%	0,12	1,8%	0,06	1,0%

Відкриті фонди за 4-й квартал збільшили частку інструментів ринків капіталу у своїх активах із 54.4% до 55.3%, однак із початку 2024 року вона зменшилася (із 57.0%) – через стрімкіше зростання інших складових активів сектору (коштів). В інтервальних ІСІ вага цінних паперів упродовж року залишалася найбільшою серед усіх секторів за типами ІСІ і зростає: із 66.0% на початку січня й 71.4% у вересні до 75.0% на кінець грудня. В обох цих секторах найбільшу частку як серед видів цінних паперів, так і в активах загалом 2024 році утримували **державні облігації (ОВДП і ОЗДП)**, що в інтервальних фондах становили понад половину активів, починаючи з 1-го кварталу і до кінця року – рис. 15.

Загалом, державні облігації у 4-му кварталі й за весь 2024 рік збільшилися в сукупній вартості та вазі у відкритих, інтервальних і закритих ІСІ з публічним розміщенням, а зокрема за квартал – також і в усіх ІСІ в цілому. Привабливість державних облігацій, зокрема ОВДП, за майже незмінних ставок, продовжувала знижуватися на тлі подальшого прискорення інфляції з 8.6% у вересні до 12.0% у грудні (при очікуваних 10%+ за попередніми прогнозами НБУ). А проте, через брак інструментів на вітчизняному ринку й відносну безризиковість державних облігацій, вона залишалася достатньою для продовження інвестування в ці папери такими фондами.

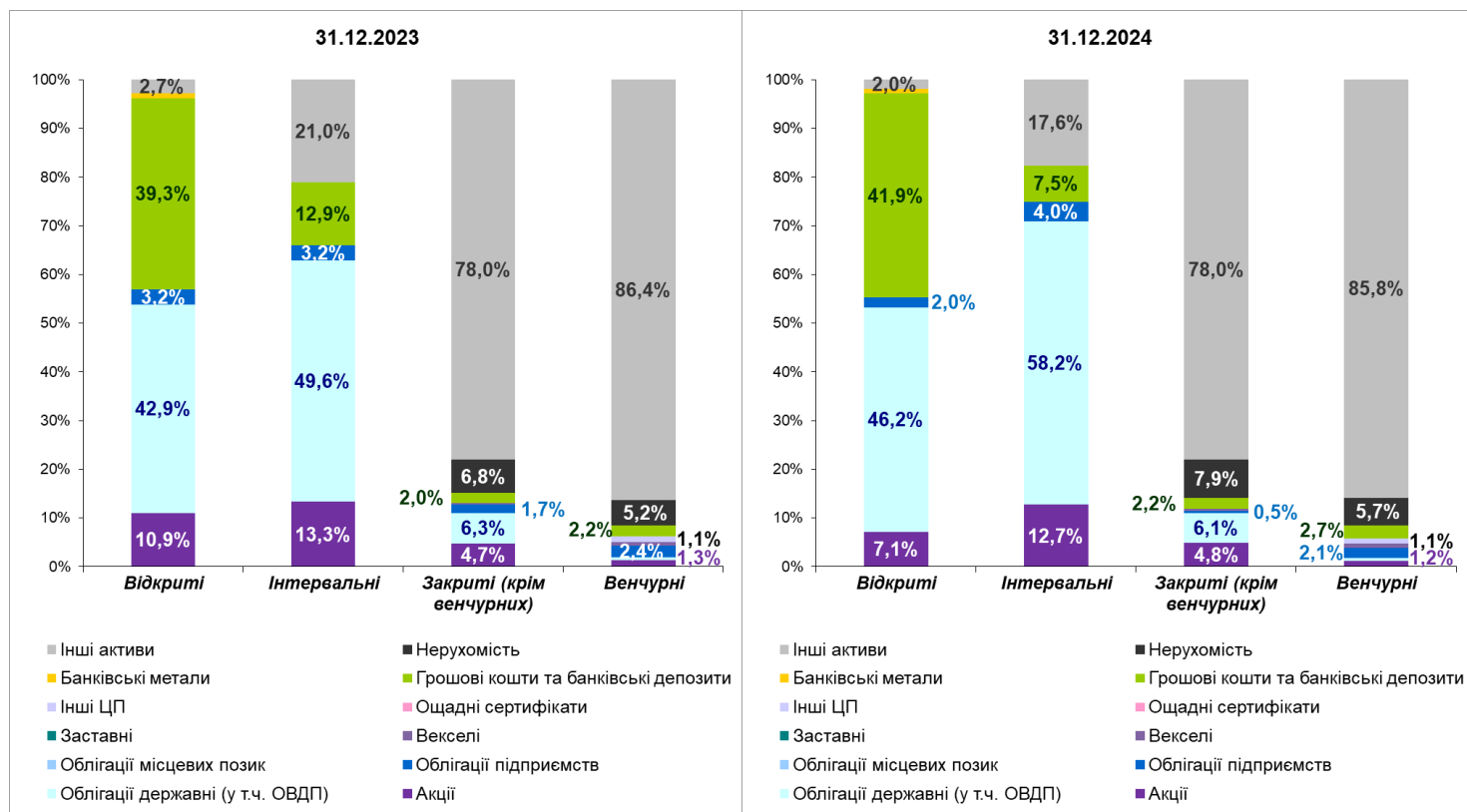

Рис. 15. Структура активів ІСІ за типами фондів на початок та кінець 2024 року

У відкритих ІСІ зведений пакет ОВДП зріс за 4-й квартал на 8.1% і на 76.9% за весь 2024 рік, що збільшило його частку в активах сектору з 42.9% на початку року й 45.4% у вересні до 46.2% у грудні.

В інтервальних ІСІ пакет державних облігацій збільшився за 4-й квартал на 11.7%, за рік – на 35.9%, а його вага в активах сектору – із 49.6% на початку року та 54.7% у вересні до 58.2% у грудні.

У закритих ІСІ з публічним розміщенням сукупна вартість ОВДП та ОЗДП в активах зростає на 40.2% за квартал і майже учетверо за весь 2024 рік. Це відбулося переважно за рахунок внутрішніх облігацій, адже сума зовнішніх хоч і зростає у 4-му кварталі майже удвічі, з низької бази, за рік зменшилася на чверть і становила 1.9% від усіх державних облігацій в активах цих ІСІ на кінець 2024 року (після 10.2% рік тому). Загальна ж частка зобов'язань держави в

активах сектору зросла із 7.4% на початку січня й 20.1% у вересні до 24.5% на кінець грудня.

Натомість, вкладення в ОВДП у закритих фондах із приватним розміщенням (крім венчурних) скоротилися на 1.0% за квартал і на 92.2% за рік станом на 31.12.2024. Врешті, їхня вага в активах сектору впала з 6.0% на початку року й 0.5% у вересні до 0.4% у грудні.

У венчурних ІСІ сукупні інвестиції в ОВДП на кінець 2024 року коштували на 0.8% більше, ніж у вересні, але на 13.4% менше, ніж на початку року, тож їхня частка в активах сектору скоротилася з 0.7% до 0.6% (залишилися в цих межах у 4-му кварталі).

Акції, після зупинки в липні основної біржі, де раніше відбувалися торги ними, у 4-му кварталі 2024 року вже відносно активно торгувалися на інших двох фондових майданчиках України, а в активах ІСІ зросли – зокрема, на 8.0% за сукупною вартістю у відкритих фондах (за весь 2024 рік – на 6.1%). Врешті, їхня вага тут піднялася з 7.0% у вересні до 7.1% на кінець року (опустилася з 10.9% на початку року).

В інтервальних фондах сукупна вартість акцій зросла за квартал на 1.7% і на 10.6% за рік, але їхня вага в активах сектору опустилася з 13.3% на початку року і 13.1% у вересні до 12.7% у грудні на тлі стрімкішої динаміки зростання інших складових активів сектору.

У закритих ІСІ з публічним розміщенням активи в акціях у жовтні-грудні додали «тільки» 4.6%, а за 2024 рік – 5.2%, тож їхня частка в активах сектору скоротилася з 3.3% на початку року та 3.2% у вересні до 2.9% у грудні. У фондах цього типу з приватним розміщенням (крім венчурних) сукупні вкладення в акціях зросли на 20.1% за 4-й квартал і на 13.6% за весь рік, що збільшило їхню вагу з 5.1% і 4.9% до 5.4%.

У венчурних ІСІ акції залишалися другим найпопулярнішим видом інструментів ринків капіталу станом на 31.12.2024, однак зменшення сукупної вартості вкладень у них на 5.2% за 4-й квартал і відносно слабке зростання на 3.3% за весь рік призвело до зниження їхньої ваги в активах сектору з 1.3% на початку року й у вересні до 1.2% у грудні.

Корпоративні облигації в активах відкритих фондів у 4-му кварталі, на відміну від попередніх трьох місяців, зросли у сукупній вартості (+1.1%), а за весь 2024 рік – 5.7%, що було порівняно менше за інші складові активів сектору, тож їхня вага тут опустилася з 3.2% на початку року й 2.1% у вересні до 2.0% у грудні.

В інтервальних ІСІ сукупна вартість таких інструментів зросла за квартал на 14.6%, а за рік – на

47.2%, що збільшило їхню частку в активах сектору з 3.2% на початку січня та 3.7% у вересні до 4.0% на кінець грудня 2024 року.

У закритих ІСІ із публічним розміщенням сукупна вартість вкладень у корпоративні облигації зросла у 2.7 раза за 4-й квартал, з дуже низької бази й «тільки» на 39.1% за весь 2024 рік; врешті, їхня частка в активах сектору збільшилася з 0.8% на початку року й 0.4% у вересні до 0.9% у грудні. У фондах цього типу з приватним розміщенням вкладення у ці інструменти зменшилися на 36.8% за квартал і на 80.6% за рік, а їхня вага в активах – із 2.0% на початку січня й 0.6% у вересні до 0.4% на кінець грудня.

У венчурних ІСІ вкладення в корпоративні облигації зросли на 0.7% за 4-й квартал, але зменшилися на 3.4% за весь 2024 рік. Та все ж залишалися найбільш затребуваним видом цінних паперів для сектору: їхня вага на кінець року становила 2.1% (понижилася з 2.4% на початку року, а за останні три місяці майже не змінилася).

Грошові кошти на поточних і депозитних рахунках ІСІ у банках у жовтні-грудні й за весь 2024 рік зросли за сукупною вартістю й вагою в активах усіх секторів ІСІ в цілому та у кожному з них зокрема, окрім інтервальних (за вагою – також окрім відкритих у 4-му кварталі).

У відкритих фондах, які зазнали чистого відтоку капіталу у цьому кварталі, обсяг грошей збільшився «тільки» на 4.9% (але на 75.3% за весь 2024 рік), унаслідок чого їхня частка в активах цих ІСІ зменшилася за цей період із 42.5% до 41.9% (зросла з 39.3% на початку року).

В інтервальних фондах, яких у 4-му кварталі 2024 року стало менше на один (-7%), сукупні кошти в банках зменшилися на 19.1% за цей час і на 33.2% за весь рік, тож їхня вага в активах сектору впала з 12.9% на початку січня й 9.7% у вересні до 7.5% на кінець грудня.

У закритих ІСІ із публічним розміщенням кошти зросли на 10.5% за квартал і у 4.5 раза за рік, із низької бази; їхня частка в активах цих фондів врешті збільшилася за цей рік із 0.3% до 1.3% (але зменшилася з 1.4% за 4-й квартал). Закриті ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних) додали 45.5% у коштах за цей квартал, але тільки 9.2% за весь 2024 рік – їхня вага в активах сектору зросла з 1.9% до 2.5% і залишилися в цих межах за підсумками року.

У венчурних же ІСІ коштів стало більше на 24.0% за 4-й квартал і на 30.7% за 2024 рік, а їхня

частка в активах зросла з 2.2% на початку року й у вересні до 2.7% у грудні.

«Інші» активи⁹ у 2024 році залишалися найбільшою складовою активів венчурних та інших фондів закритого типу. У венчурних ІСІ за 4-й квартал вони зросли на 0.5%, а за весь рік – на 7.2%. Це, на тлі стрімкішої динаміки зростання деяких інших складових активів сектору, понизило їхню вагу тут із 86.4% на початку року й 86.8% у вересні до 85.8% у грудні.

Сукупна вартість **нерухомості** у венчурних ІСІ у жовтні-грудні збільшилася на 10.6%, а за весь 2024 рік – на 17.5%, тож її вага тут піднялася – з 5.2% на початку січня й у вересні до 5.7% на кінець грудня.

Портфель цінних паперів та деривативів усіх ІСІ в цілому у 4-му кварталі 2024 року збільшився на 3.9%, але тільки на 1.6% за весь рік і на кінець грудня коштував **39 047 млн грн** (табл. 7).

Зведений пакет **корпоративних облігацій**, що був найбільшим у фондовому портфелі ІСІ, за квартал додав 0.7%, але за рік – втратив 4.9%, а його вага тут понизилася з 36.3% на початку року й 35.1% у вересні до 34.0% у грудні.

Вкладення ІСІ в **акції** у цьому кварталі зменшилися на 2.9% у сукупній вартості, але зросли на 4.3% за весь 2024 рік; врешті, їхня вага піднялася з 21.5% на початку року до 22.1% у кінці (хоч і опустилася з 23.6% у вересні).

Сума **векселів** у зведеному портфелі цінних паперів і деривативів усіх ІСІ зросла за цей квартал найбільше, на 30.7%, а за 2024 рік – на 23.9%; їхня частка тут, відповідно, збільшилася з 11.9% на початку року та 11.5% у вересні до 14.5% у грудні й вивела ці інструменти на третю позицію у фондовому портфелі ІСІ.

Зведений пакет **державних облігацій** зріс на 8.7% за 4-й квартал, але скоротився на 7.4% за весь 2024 рік, тож їхня вага в портфелі цінних паперів усіх ІСІ на річному проміжку опустилася з 13.8% до 12.6%, але піднялася з 12.1% у вересні.

«Інші» цінні папери та деривативи у 4-му кварталі 2024 року втратили ще 1.5% сукупної вартості, проте за весь рік додали 3.7%. Врешті, їхня вага у портфелі інструментів ринків капіталу в активах ІСІ понизилася з 17.7% у вересні, але зросла з 16.5% на початку року, до 16.8% у грудні. Із них 99.9% упродовж 2024 року були у венчурних ІСІ.

Таблиця 7. Портфель цінних паперів та деривативів ІСІ у 4-му кварталі 2024 року

Тип інструментів	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, млн грн		Зміна за 2024 рік		Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ	
	31.12.2023	31.12.2024	млн грн	%	31.12.2023	31.12.2024
Корпоративні облігації	13 966,3	13 280,3	-685,9	-4,9%	36,3%	34,0%
Акції	8 261,7	8 618,3	356,6	4,3%	21,5%	22,1%
Векселі	4 564,7	5 655,4	1 090,7	23,9%	11,9%	14,5%
Облігації державні (у т.ч. ОВДП)	5 317,2	4 925,6	-391,6	-7,4%	13,8%	12,6%
Облігації місцевих позик	0,0	0,0	0,0	-	0,0%	0,0%
Інші ЦП та деривативи	6 331,1	6 567,5	236,4	3,7%	16,5%	16,8%
Всього	38 440,9	39 047,2	606,2	1,6%	100,0%	100,0%

Вартість фондового портфеля ІСІ, **крім венчурних**, у 4-му кварталі 2024 року зросла на 23.6%, але за весь рік – тільки на 2.1%. На кінець грудня вона становила **2 726 млн грн** (табл. 8).

Найбільш динамічними – і єдиними негативними – були зміни у вартості вкладень у **корпоративні облігації** у зведеному фондовому портфелі цих ІСІ: -3.5% за 4-й квартал і -66.9% за 2024 рік у цілому. В умовах зростання усіх інших складових

портфеля, це зменшило їхню частку з 12.6% на початку року й 5.2% у вересні до 4.1% у грудні.

Зведений пакет **ОВДП та ОЗДП** у портфелі цих ІСІ у жовтні-грудні додав найбільше – 33.5%, а за весь рік – 10.8%. Як наслідок, його вага тут підскочила з 49.3% на початку січня й 49.6% у вересні до 53.5% у грудні.

Сукупна вартість вкладень **невенчурних фондів в акції** у цьому кварталі зросла на 17.3%, а за весь 2024 рік – на 12.2%, тож частка таких інструментів

⁹ До «інших» активів належать корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах, а також дебіторська заборгованість, у тому числі

позики компаніям, у яких ІСІ володіють часткою в капіталі (для венчурних фондів).

у портфелі цих ІСІ збільшилася з 35.3% на початку року до 38.7% у грудні (але зменшилася з 40.8% у вересні на тлі відносно слабшого квартального зростання).

Сукупна вартість векселів у зведеному портфелі ІСІ, крім венчурних, за 4-й квартал додала 4.5%, за весь 2024 рік – 36.3%, тож її вага тут зросла з

2.6% на початку року до 3.4% у грудні (але понизилася з 4.1% у вересні).

Зведений пакет «інших» цінних паперів та деривативів невенчурних ІСІ як за останні три місяці 2024 року, так і за весь рік практично не змінився за сукупною вартістю. Врешті, його вага у фондовому портфелі впала з 0.3% до 0.2%.

Таблиця 8. Портфель цінних паперів та деривативів ІСІ, крім венчурних, у 4-му кварталі 2024 року

Тип інструментів	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, млн грн		Зміна за 2024 рік		Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ	
	31.12.2023	31.12.2024	млн грн	%	31.12.2023	31.12.2024
Облігації державні (у т.ч. ОВДП)	1 316,3	1 459,0	142,7	10,8%	49,3%	53,5%
Акції	940,8	1 055,2	114,4	12,2%	35,3%	38,7%
Корпоративні облігації	336,5	111,4	-225,1	-66,9%	12,6%	4,1%
Векселі	68,5	93,4	24,9	36,3%	2,6%	3,4%
Облігації місцевих позик	0,0	0,0	0,0	-	0,0%	0,0%
Інші ЦП та деривативи	6,8	6,8	0,0	0,0%	0,3%	0,2%
Всього	2 668,9	2 725,8	56,9	2,1%	99,7%	100,0%

2.7. Доходність ІСІ та інших напрямків інвестування

У 4-му кварталі 2024 року у 6-ти із 8-ми секторів ІСІ за типами фондів і способами розміщення та за класами активів результати діяльності покращилися порівняно з 3-м кварталом і в 7-ми секторах вони загалом були позитивними. За весь рік також 6 із 8-ми секторів мали позитивні середні показники доходності.

Торгівля акціями у другому півріччі перемістилася на дві біржі, що залишилися працювати після втрати через санкції ліцензії основної біржі, де раніше відбувалися такі торги, і, водночас, доходність акцій у портфелях ІСІ в останні місяці 2024 року також зросла. При цьому, у відкритих та інтервальних фондах, що мали найбільшу частку цінних паперів в активах серед різних секторів ІСІ, на кінець грудня 2024 року було, відповідно, 38 та 53 емітентів (у т.ч. 28 та 45 – акцій), порівняно з 32 та 52 емітентами (у т.ч. 25 та 42 – акцій) на кінець 2023 року. Випусків цінних паперів було 69 у відкритих та 82 в інтервальних (після 52 у відкритих та 70 в інтервальних рік тому).

Решта секторів ІСІ за типами фондів інвестували, вже традиційно, переважно у позабіржові активи, зокрема приватні бізнеси та нерухомість, що зберігала позитивну динаміку вартості в цей період.

За підсумками 4-го кварталу 2024 року, найбільш доходними інструментами для інвестування роздрібними інвесторами загалом і серед секторів ІСІ зокрема були закриті ІСІ з публічним розміщенням, що забезпечили середні +12.2% (після +1.0% за 3-й).

Діапазон показників окремих фондів у секторі значно розширився: від -89.4% до +188.8%. Без урахування крайніх значень, середня доходність за 4-й квартал у секторі становила +9.1%. Із усіх 26-ти цих ІСІ, що працювали впродовж кварталу, квартальний приріст інвестицій забезпечили 19 фондів (73%, після 46% за попередній квартал). Також, 23 цих фонди забезпечили кращий результат, ніж річні строкові депозити у євро, 19 – більший дохід, ніж вклади у золоті, 14 – у доларі США й гривні, 13 – ніж однорічні ОВДП, 11 – щонайменше вберегли вкладення інвесторів від інфляції.

Серед інших напрямків інвестування, доступних для роздрібних інвесторів, лідери попередніх кварталів строкові річні банківські депозити у «золоті» у жовтні-грудні 2024 року принесли тільки +0.4% (після +16.9% за 3-й квартал), хоча все одно забезпечили найбільший дохід за 2024 рік у цілому (рис. 16)¹⁰ – завдяки значному зростанню

¹⁰ Для адекватного порівняння доходності різних напрямків інвестування (видів активів) необхідно враховувати ліквідність ІСІ, зокрема, відкритого

типу, що дозволяють виходити з інвестицій у будь-який робочий день без втрати доходності, на відміну від строкових банківських вкладів, які,

ціни на золото. У цьому ж кварталі аналогічні *вклади у гривні* були найдоходнішими серед депозитів і принесли 3.3% (після +3.9% за 3-й), у той час як вклади в євро були збитковими (-4.2%, після +6.0%) – на тлі падіння курсу євро відносно *долара США*. Останній, покладений на строковий річний депозит, дав середні +2.5% за 4-й квартал 2024 року (після +1.6% за 3-й) в перерахунку на гривню, на тлі девальвації національної валюти. А відносно найбільший дохід поза ринком ІСІ за цей період принесли гривневі ОВДП, що зберігали чи не найвищі ставки: однорічні державні облігації за жовтень-грудень 2024 року забезпечили близько +4.0%, що не оподатковуються, на відміну від реалізованого доходу за всіма іншими інструментами. Житлова *нерухомість* на вторинному ринку в Україні за цей квартал здорожчала у середньому на 3.3% у гривні (після +2.5% за 3-й).

Відкриті ІСІ у 4-му кварталі 2024 року принесли середні **+4.0%** (після +0.9% за попередній). Діапазон показників окремих фондів цього типу звужився й піднявся: від -0.9% до +13.9%. *Із 16-ти відкритих ІСІ 15 забезпечили зростання вартості своїх сертифікатів* за цей час (94%, після 81% у попередньому кварталі). Також, усі фонди були доходнішими за збиткові в цей період річні строкові депозити у євро, 15 – за вклади у золоті, 9 – у доларі США, 7 – у гривні, 5 – ніж однорічні ОВДП, 4 – щонайменше компенсували втрати від інфляції за жовтень-грудень, що прискорилося більш ніж удвічі у цей період.

Інтервальні ІСІ показали середні **+2.7%** за 4-й квартал (після -0.4% за 3-й). *Позитивну доходність мали 8 фондів із 13-ти (62%, після 57%), які також були доходнішими за вклади у золоті у цей період.* Крім того, усі фонди показали кращі результати за річні строкові депозити у євро, 6 цих фондів були доходнішими, ніж депозити у доларі США, 5 – у гривні, три – ніж однорічні ОВДП, два – більш ніж компенсували втрати інвесторів від інфляції.

Закриті ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних) мали середню доходність **-3.6%** за 4-й квартал (після +3.7% за 3-й). Діапазон

показників різних фондів у секторі значно розширився: від -58.1% до +35.1%. *Позитивні результати кварталу забезпечили 16 фондів із 38-ми (42%, як і за попередній квартал).* Також, 30 цих фондів забезпечили кращий результат, ніж річні строкові депозити у євро, 15 – більший дохід, ніж вклади у золоті, 8 – у доларі США, 6 – у гривні й порівняно з однорічними ОВДП, 5 – щонайменше вберегли вкладення інвесторів від інфляції.

Рис. 16. Доходність ІСІ, депозитів, індексів акцій та рівень інфляції у 4-му кв. 2024 року та за рік¹¹ (Ренкінгування за показником за 2024 рік.)

Серед диверсифікованих і спеціалізованих ІСІ з публічним розміщенням за класами активів у 4-му кварталі 2024 року найдоходнішими стали аутсайтери попередніх кварталів – фонди акцій: +4.5% (після -4.6% за 3-й квартал). При цьому усі п'ять таких фондів мали кращі результати, ніж індекс ПФТС, із них три – мали позитивну доходність, ще один – не

переважно, передбачають перерахунок відсоткового доходу при достроковому поверненні коштів за ставкою вкладів на поточних рахунках (близькою до нуля). Водночас, розрахована доходність ІСІ не враховує можливі комісії та інші витрати при вході/виході до/із фондів. Також не враховується оподаткування інвестиційного прибутку при виході з фонду та оподаткування відсотків за депозитами.

¹¹ Доходність ІСІ розрахована за даними звітності за 4-й квартал 2024 року (2024 рік) щодо 16-ти відкритих, 13-ти інтервальних, 64-х закритих ІСІ (у т. ч. 26-ти із публічним розміщенням та 38-ми – з приватним) та за даними

звітності за попередні періоди – див. Ренкінги: ІСІ за типами фондів та ІСІ (диверсифіковані публічні) – за класами фондів. Інфляція розрахована за даними Державної служби статистики України (до попереднього місяця). Дані щодо цін на нерухомість – Держстат. Доходність за рік для ОВДП – для облігацій в обігу у вересні 2023 року зі строком погашення 1 рік.

заснав зміни вартості свого сертифіката, а два лідери компенсували інфляцію і дали додатковий реальний дохід за цей квартал.

Фонди змішаних інвестицій у жовтні-грудні 2024 року принесли середні **+3.7%** (після +2.0% за 3-й квартал). Результати окремих 17-ти фондів у секторі варіювалися від -1.2% до +15.3%. Загалом, 16 таких фондів мали позитивну доходність за квартал (94%, після 88%), а також були доходнішими за вклади у золоті у цей період. Крім того, усі такі фонди показали кращі результати за річні строкові депозити у євро, 11 – були доходнішими за вклади в доларі США, 8 – у гривні, 5 – ніж однорічні ОВДП, три – щонайменше компенсували інфляцію за цей квартал.

Фонди облігацій забезпечили середні **+3.1%** за 4-й квартал (після +2.4% за 3-й). Два із чотирьох фондів цього класу, як і протягом усього 2024 року, принесли позитивні результати (негативний – один) і були доходнішими за вклади в доларі США й у золоті. Усі такі фонди показали кращі результати за річні строкові депозити у євро, один – більш ніж компенсував інфляцію й був доходнішим за депозити у гривні, а також у порівнянні з однорічними ОВДП.

«Інші» фонди показали середні +0.4% за 4-й квартал (після +6.5% за 3-й). Із них також усі чотири фонди «випередили» депозити в євро, три – продемонстрували зростання вартості своїх сертифікатів, два – були доходнішими за вклади в золоті.

За 2024 рік позитивний і найбільший серед секторів ІСІ результат для інвесторів забезпечили закриті фонди з публічним розміщенням (+22.7%). Відкриті ІСІ забезпечили приріст інвестицій своїх учасників за рік у середньому на 7.2%. Інтервальні фонди мали негативну середню річну доходність (-2.3%), а закриті ІСІ з приватним розміщенням, крім венчурних показали +4.1%.

3-поміж диверсифікованих і спеціалізованих ІСІ з публічним розміщенням найдоходнішими за 2024 рік були «інші» фонди (+14.8%), у той час як фонди змішаних інвестицій дали середні +10.1%, фонди облігацій – +8.1%, а фонди акцій не змогли уникнути річних збитків, попри дуже успішний 4-й квартал (-6.4%), на тлі падіння індексу УБ на 29.2% (до початку липня, коли біржа перестала працювати) й індексу ПФТС на 0.8% (із відновленням розрахунку лише у 4-му кварталі).

3. Резюме

Українська галузь управління активами інституційних інвесторів продовжувала працювати у 2024 році в умовах повномасштабної війни РФ проти України, що тривала третій рік поспіль. Основні кількісні показники індустрії фондів у жовтні-грудні переважно поліпшилися й мали позитивну динаміку за підсумками всього 2024 року.

Ключовими трендами індустрії у 2024 році були:

- Сповільнене зменшення кількості КУА з одночасним подальшим створенням кількох нових компаній;
- Подальше збільшення кількості зареєстрованих і сформованих ІСІ переважно за рахунок венчурних КІФ, при зменшенні кількості венчурних ПІФ;
- Продовження зростання сукупної вартості активів та ВЧА сформованих ІСІ в цілому, при цьому:

- Збільшення ВЧА відкритих, інтервальних і закритих ІСІ загалом і зокрема – фондів із публічним розміщенням другий рік поспіль;
- Різка зміна руху капіталу у відкритих ІСІ порівняно з попередніми роками – відносно масштабний чистий притік (попри відтік у 4-му кварталі), який забезпечив 70% річного приросту ВЧА сектору;
- Подальше зростання сукупних інвестицій юридичних осіб-резидентів України в ІСІ за рік (попри зменшення у 4-му кварталі) й одночасне скорочення їхньої частки у сукупній ВЧА фондів на тлі відносно стрімкішого зростання коштів місцевих індивідуальних інвесторів, вага яких у сукупній ВЧА ІСІ в цілому та у венчурних фондах зокрема на кінець року вперше перевищила вагу юросіб-резидентів;
- Збільшення кількості інвесторів ІСІ загалом і в усіх секторах, окрім венчурних, зокрема, із

кратним зростанням у закритих ІСІ з публічним розміщенням – переважно завдяки кільком новим фондам у секторі;

- Збільшення *сукупної вартості й частки цінних паперів і деривативів* в усіх секторах ІСІ, окрім закритих невенчурних ІСІ з приватним розміщенням, – другий рік поспіль переважно завдяки нарощенню вкладень в ОВДП (для венчурних ІСІ – у векселі);
- Підвищення *доходності* у більшості секторів ІСІ за типами фондів, способами розміщення та класами активів порівняно з 2023 роком і позитивна доходність у шести із восьми з них.

Таким чином, у 2024 році галузь ІСІ в Україні продовжувала зростати, попри широкомасштабну війну рф і подальше посилення регуляторних вимог для компаній з управління активами. І хоча низка КУА прийняли рішення вийти з ринку, нові компанії

продовжували створюватися. Тривала й поява нових фондів, що переважала закриття раніше створених – зокрема, серед венчурних ІСІ. Відновилося й було дуже стрімким вартісне зростання сектору закритих ІСІ з публічним розміщенням завдяки появі кількох нових таких фондів, на тлі закриття старих. А проте відновити чисті активи і суттєво наростити їх за останні три роки вдалося тільки відкритим і венчурним ІСІ.

На кінець 2024 року сукупна вартість наявних інвестицій ІСІ у капітал здебільшого українських компаній у десятках секторів економіки, включно із наданими їм позиками або придбаними їхніми акціями, облігаціями і векселями, становила понад 575 млрд грн. Крім того, ІСІ продовжували кредитну підтримку уряду через придбані державні облігації України загальною вартістю понад 5 млрд грн. Вони також залишалися кредиторами банків, з нарощенням суми наданих їм коштів до понад 17 млрд грн.

Додаткова інформація про ІСІ на сайті УАІБ:

- [Ринок у цифрах](#)
- Довідник ІСІ: [Фонди в управлінні](#)